

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ДВНЗ «УжНУ», ректор
_____ проф. Володимир СМОЛАНКА
_____ 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту
для вступників на навчання за освітнім ступенем «магістр»
за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за
спеціалізаціями)» (ОПП «Економіка», «Економіка праці та людський
розвиток») (на основі НРК6/НРК7)

РОЗРОБЛЕНО

Фаховою атестаційною
комісією з спеціальності
Голова комісії д.е.н., проф. Газуда М.В.

Ужгород – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного фахового випробування зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» сформована з метою виявлення теоретичних знань вступників з основних фахових навчальних курсів, що вивчались студентами відповідно стандарту вищої освіти та освітньо-професійних програм підготовки бакалавра спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями).

Метою програми є виявлення фахового рівня знань вступників за період навчання у вищих навчальних закладах III і IV рівнів акредитації за програмою підготовки бакалавра з метою наступного конкурсного зарахування для продовження навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Випускник ОС «бакалавр» для продовження навчання за ОС «магістр» зі спеціальності «Економіка» повинен володіти сучасним економічним, креативним і творчим мисленням, широкою ерудицією й поінформованістю, високим освітньо-культурним рівнем, фундаментальними гуманітарними знаннями та ґрунтовною теоретичною підготовкою у сфері економіки, теоретико-практичними знаннями стосовно оцінювання потенціалу та розвитку підприємства, обґрунтування господарських рішень та оцінки ризиків, розроблення стратегії підприємства та організації виробництва. Водночас, студент повинен засвідчити вміння самостійно і кваліфіковано вирішувати комплекс завдань відповідно до функціональних обов'язків, володіти здатністю самостійно продовжувати навчання й спроможністю накопичувати власні знання за обраним фахом.

Фахове випробування проводиться у формі письмового екзамену (тестування).

Порядок проведення іспиту визначається Положенням про приймальну комісію ДВНЗ «Ужгородський державний університет».

Програма фахового вступного випробування містить пояснюючу записку, критерії оцінювання, зміст тематики базових навчальних дисциплін, перелік питань та рекомендована література.

ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Програма вступного фахового випробування зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» сформована з метою виявлення теоретичних знань вступників з основних фахових навчальних курсів, зокрема, з таких навчальних курсів підготовки бакалаврів:

- Потенціал та розвиток підприємства;
- Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків;
- Стратегія підприємства;
- Організація виробництва.

ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

ЧАСТИНА 1. «ПОТЕНЦІАЛ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА»

Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства

Наукова сутність поняття «потенціал», генезис його становлення та використання в економічних дослідженнях і бізнес-практиці. Видові прояви потенціалу. Теоретичне позиціонування категорії «потенціал підприємства» у системі наукових понять. Основні підходи до вивчення потенціалу підприємства: їхні переваги та недоліки за конкретних умов застосування.

Концептуальне значення й формування системного підходу до аналізу потенціалу підприємства. Системне визначення основних складових елементів потенціалу підприємства. Системні зв'язки та характерні особливості окремих складових. Основний зміст поняття «потенціал підприємства». Теоретична модель формування потенціалу підприємства.

Основні типи структуризації потенціалу підприємства. Визначення та взаємозв'язок об'єктних і суб'єктних складових потенціалу підприємства.

Сутнісно-змістовна характеристика об'єктних складових потенціалу підприємства: інноваційного, виробничого, фінансового та відтворювального. Виробничий потенціал підприємства, його елементна структура: потенціал землі та природно-кліматичні умови, потенціал основних та оборотних фондів, потенціал нематеріальних активів, технологічний потенціал підприємства. Елементи фінансового потенціалу підприємства. Просте й розширене відтворення потенціалу підприємства.

Сутнісно-змістовна характеристика суб'єктних складових потенціалу підприємства: науково-технічного, управлінського, маркетингового та потенціалу організаційної структури управління. Маркетинговий потенціал підприємства та його структура: збутовий, логістичний та інші елементи.

Агреговані прояви потенціалу підприємства та їхня характеристика: трудовий, інфраструктурний та інформаційний потенціали. Системоутворююча роль трудового, інфраструктурного та інформаційного потенціалів.

Методологічні основи використання графоаналітичної технології для дослідження потенціалу сучасних підприємств. Функціональна класифікація бізнесу як передумова побудови графоаналітичних моделей потенціалу підприємств: 1) виробництво, розподіл і збут продукції; 2) організаційна структура та менеджмент; 3) маркетинг; 4) фінанси. Критерії та показники аналізу кожного функціонального блоку бізнесу. Алгоритм графоаналітичної оцінки потенціалу підприємства. Методика інтерпретації результатів графоаналітичного дослідження.

Тема 2. Формування потенціалу підприємства

Визначення процесів формування та розвитку потенціалу сучасних підприємств. Комплексний підхід до аналізу та системні особливості соціально-економічних систем мікрорівня. Загальнотеоретична модель формування

потенціалу підприємства. Синергічні ефекти в розвитку потенціалу підприємства (операційна, управлінська та фінансова синергії). Алгоритм оптимізації потенціалу підприємства. Основні типи закономірностей формування потенціалу підприємства: формуючі та регулюючі. Виділення та аналіз домінуючого чинника розвитку підприємства як основи управління процесами формування його потенціалу. Сучасні тенденції формування потенціалу підприємств.

Основні типи сегментування сучасних сфер бізнесу: галузевий та ресурсний розподіли. Специфіка аналізу окремих галузей національної економіки та підприємств. Особливості структури потенціалу підприємств залежно від галузевої специфіки. Особливості формування потенціалу підприємств добувної (гірничорудної, вугільної, нафтогазової), металургійної (чорної, кольорової), хімічної, легкої промисловості, машинобудівних та енергогенеруючих компаній, будівельних, сільськогосподарських та транспортних організацій. Ключові фактори ефективного формування й використання потенціалу підприємств різних сфер бізнесу.

Тема 3. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства

Взаємозв'язок економічних категорій: ринок, конкуренція, конкурентоспроможність і потенціал підприємства. Системні характеристики потенціалу з функціональних та організаційних позицій, що визначають ефективність його використання та конкурентоспроможність.

Порівняльна оцінка потенціалів підприємств через ринок як передумова оцінки їх конкурентоспроможності. Рівні та особливості прояву конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

Методологія оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства: принципи та підходи. Класифікація методів оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

Діагностика факторів, що визначають конкуренцію на різних ринках. Основні сили конкуренції за М. Портером. Потенційні конкуренти, аналіз імовірності входження в галузь. Економічні можливості постачальників ресурсів і покупців (споживачів) продукції підприємства.

Стратегічний аналіз конкурентоспроможності потенціалу підприємства. Оцінка конкурентного статусу фірми. Оцінка привабливості стратегічних зон господарювання. Класифікація конкурентоспроможності потенціалу залежно від рівня глобалізації цілей дослідження (світове лідерство, світовий стандарт, національне лідерство, національний стандарт, галузеве лідерство, галузевий стандарт, пороговий рівень), відповідно до рівня фокусування на функції управління.

Можливі моделі планування в різних стратегічних зонах господарювання. STEP-аналіз підприємства. SWOT-аналіз підприємства. SPACE-аналіз підприємства. Метод аналізу GAP.

Прикладні методики оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства: індикаторний метод оцінки конкурентоспроможності потенціалу

підприємства за економічними і соціальними стандартами, метод експертних оцінок, метод набору конкурентоспроможних елементів.

Тема 4. Теоретичні основи оцінки потенціалу підприємства

Мета і завдання вартісної оцінки потенціалу підприємства. Сутність та механізм реалізації процедури оцінки потенціалу підприємства. Концепція вартісної оцінки потенціалу підприємства: теоретичні постулати, методологічні передумови, різновиди вартості бізнесу та принципи її визначення. Структурно-логічна схема формування вартості потенціалу підприємства та її складових.

Сучасна методологія оцінки вартості бізнесу та потенціалу підприємства. Сутнісно-змістовна характеристика вартості в обміні: ринкової, ліквідаційної, заставної, страхової та орендної вартості. Особливості прояву вартості потенціалу в користуванні: інвестиційна, балансова, податкова та вартість заміщення (відтворення).

Загальна класифікація принципів оцінки вартості потенціалу підприємства. Сутнісно-змістовна характеристика принципів оцінки, які базуються на уявленнях користувача: принцип корисності, принцип заміщення, принцип очікування. Розкриття принципів оцінки, пов'язаних з ринковим середовищем: принцип залежності, принцип попиту і пропонування, принцип відповідності, принцип конкуренції, принцип заміщення (відтворення). Принципи, пов'язані з земельною ділянкою, будинками та спорудами: принцип залишкової продуктивності, принципи вкладу (внеску) та віддачі, принципи збалансованості та оптимальності, принцип поділу та поєднання майнових прав. Принцип найліпшого і найефективнішого використання як єдиний базис інтегральної оцінки потенціалу підприємства.

Тема 5. Методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства

Сутність та необхідність системного підходу до оцінки вартості потенціалу підприємства. Три основні теоретичні концепції оцінки вартості бізнесу та потенціалу підприємства: результатна (дохідна), ресурсна (витратна) та ринкова (порівняльна); їх специфічні особливості. Система чинників, які визначають вартість потенціалу підприємства. Методологія вартісної оцінки потенціалу підприємства.

Загальна характеристика витратних методів оцінки та особливостей їх використання за сучасних умов господарювання: метод порівняльної одиниці, метод поділу за компонентами, метод кількісної діагностики, метод обліку витрат на інфраструктуру, метод вартості заміщення (відтворення), метод індексації даних проектно-кошторисної документації.

Загальна методологія порівняльних методів оцінки. Ознайомлення з методами ринкової концепції: метод парного продажу, метод статистичних коригувань, експертні методи порівняння, метод мультиплікаторів порівняння. Класифікація мультиплікаторів порівняння за різними ознаками.

Основи результатної оцінки вартості потенціалу підприємства. Функції грошової одиниці: економічна сутність, призначення та використання в розрахунках вартості потенціалу підприємства. Загальна характеристика результатних методів для оцінки потенціалу підприємства: метод дисконтування грошових потоків, метод капіталізації доходу, метод залишкового доходу.

Методи визначення ставки приведення грошових потоків: метод кумулятивної побудови, метод співставного продажу, метод капітальних активів, метод сполучених інвестицій, метод середньозваженої вартості капіталу, метод внутрішньої норми дохідності, метод ставки LIBOR.

Економічна логіка побудови та розрахунку коефіцієнта капіталізації. Різновиди коефіцієнтів капіталізації. Методи розрахунку коефіцієнта капіталізації: за ставкою дисконту, на основі співставного продажу, метод сумування, метод вирахування, метод сполучених інвестицій, метод Елвуда, метод фінансових показників схожих підприємств, метод ринкового мультиплікатора, метод внутрішньої ставки дохідності.

Порівняльна характеристика переваг і недоліків різних підходів до оцінки вартості потенціалу підприємства.

Тема 6. Оцінка вартості земельної ділянки, будівель і споруд

Сучасні особливості підприємницького використання забудованих і незабудованих ділянок. Основні передумови визнання земельних ділянок та об'єктів нерухомості частиною потенціалу підприємства згідно з ресурсним та організаційно-функціональним підходами. Принципи визначення вартості земельної ділянки та об'єктів нерухомості. Перелік і зміст документів, необхідних для проведення оцінки вартості нерухомих об'єктів.

Оцінка вартості земельних ділянок промислового й непромислового призначення. Різновиди експертної та нормативної оцінки земель, їх порівняльна характеристика. Передумови проведення нормативної та експертної оцінки вартості земель.

Базові методичні підходи до оцінки вартості земельних ділянок: метод залишку для землі, метод капіталізації земельної ренти, метод порівняльного продажу, метод переносу (співвідношення), метод витрат на освоєння. Види земельної ренти: диференціальна, абсолютна та монопольна ренти.

Класифікація об'єктів нерухомості у цілях оцінки. Змістовна характеристика методів оцінки об'єктів нерухомості: метод порівняльної одиниці, метод поділу за компонентами, метод мультиплікаторів та інше. Особливості використання різних методів оцінки об'єктів нерухомості за сучасних умов діяльності. Визначення зносу об'єктів нерухомості: по елементний метод, метод Брендта, на основі технічного огляду.

Тема 7. Оцінка ринкової вартості машин та обладнання

Ідентифікація машин та обладнання як об'єкта оцінки й складової потенціалу підприємства. Оцінка машин та обладнання відокремлено, групами й системно. Типові ситуації, що потребують вартісної оцінки машин та обладнання. Характерні особливості машин та обладнання як елементу потенціалу підприємства.

Способи групування машин та обладнання як об'єкта оцінки: за належністю до основних фондів, за роллю у виробничому процесі, за правом власності, за способом придбання та походження, за етапом життєвого циклу, за рівнем універсальності. Джерела інформації та етапи ідентифікації об'єкта оцінки.

Види зносу та його вплив на вартість машин та обладнання: фізичний знос, технологічне, функціональне та економічне старіння. Непрямі методи визначення фізичного зносу об'єкта: метод ефективного віку, метод експертизи стану, метод зниження споживчих якостей, метод зниження дохідності. Оцінка техніко-економічного старіння машин та обладнання.

Особливості використання витратних методів оцінки потенціалу машин та обладнання підприємства: метод розрахунку за ціною однорідного об'єкта, метод аналізу й індексації витрат, метод по-елементного розрахунку витрат, метод визначення собівартості за укрупненими нормативами.

Порівняльний підхід до оцінки вартості потенціалу машин та обладнання. Методика вибору об'єкта порівняння. Змістовна характеристика найбільш поширених методів порівняльної групи, які використовуються для оцінки машин та обладнання: метод прямого порівняння, метод статистичного моделювання ціни, метод розрахунку за питомими ціновими показниками, методи кореляційних залежностей, метод процента відновної вартості, метод рівновеликого аналога.

Методологія результатної оцінки машин та обладнання. Особливості використання методів результатної групи для оцінки вартості машин та обладнання: метод дисконтування чистих грошових потоків, метод прямої капіталізації доходів.

Тема 8. Нематеріальні активи підприємства та методи їх оцінки

Понятійно-категоріальний апарат, який використовується в оціночній практиці нематеріальних активів підприємства. Специфічні риси нематеріальних активів як складової потенціалу підприємства. Класифікація нематеріальних активів за різними ознаками: за правовою ознакою, за ознакою цілісності та ін. Типові господарські ситуації, які вимагають оцінки вартості нематеріальних активів підприємства.

Функціональний підхід до менеджменту нематеріальних активів підприємства. Процес перетворення продукту інтелектуальної праці в нематеріальний актив.

Особливості господарського використання нематеріальних активів у діяльності сучасних підприємств. Принципи обліку нематеріальних активів підприємства як передумова їхньої оцінки. Оцінка та аналіз нематеріальних активів підприємства.

Методологія оцінки вартості нематеріальних активів підприємства. Основні підходи до вирішення проблеми ідентифікації нематеріального об'єкта оцінки. Види оцінок вартості нематеріальних активів: за фактичною собівартістю, за поточною відновною вартістю, за поточною ринковою вартістю, за чистою вартістю реалізації. Методи оцінки вартості потенціалу нематеріальних активів (метод приведення грошових потоків, метод умовної економії, метод отриманих переваг у доходах, метод надлишкових прибутків, метод надлишкових грошових потоків, метод звільнення від роялті, метод виграшу в собівартості, метод прямої капіталізації грошового потоку) та особливості їх використання за сучасних умов господарювання.

Витратний підхід до оцінки вартості потенціалу нематеріальних активів: основні передумови та принципи. Сутнісна характеристика витратних методів оцінки нематеріальних активів: метод початкових витрат, метод відновної вартості, метод вартості заміщення.

Аналітичний огляд існуючих методик до оцінки науково-технічної продукції, об'єктів промислової власності, ліцензій, науково-технічної інформації, програмного забезпечення та інформаційних продуктів, товарного знака й фірмового найменування.

Тема 9. Трудовий потенціал підприємства та його оцінка

Визначення поняття «трудовий потенціал»: рівні прояву, види, характерні риси. Одиниці виміру вартості трудового потенціалу підприємства, їх використання в прикладному аналізі. Мета, цілі та завдання оцінки трудового потенціалу в господарській практиці.

Трудовий потенціал працівника і характеристика окремих його складових. Фактори, що визначають трудовий потенціал працівника. Зв'язок та відмінності трудового потенціалу організації у співставленні з трудовим потенціалом її співробітників. Основні складові трудового потенціалу організації.

Теоретичні передумови побудови методик оцінки трудового потенціалу: сучасні підходи та моделі. Методологічні основи визначення трудового потенціалу підприємства. Загальна логіка оцінки вартості трудового потенціалу. Система чинників, які визначають розмір і вартість управлінського потенціалу. Модель оцінки трудового потенціалу технологічного персоналу підприємства.

Витратні методики вартісної оцінки трудового потенціалу та особливості їх практичного використання. Методика оцінки потенціалу за Н. В. Авдєєнком та В. А. Котловим: сутність, показники, переваги та недоліки. Методика оцінки трудового потенціалу на основі одиниці живої праці: показники та алгоритм розрахунку.

Методики порівняльної оцінки потенціалу підприємства: анкетування, описовий метод, порівняння парами, рейтинговий метод, метод визначеного розподілу, оцінка за вирішальною ситуацією, шкала спостереження за поведінкою, метод інтерв'ю, метод «360 градусів», тестування, моделі компетентності та ін. Коефіцієнтна методика оцінки трудового потенціалу підприємства: групи показників та алгоритм їх розрахунку. Результатна оцінка потенціалу управлінського та технологічного персоналу.

Необхідність управління трудовим потенціалом підприємства. Управління трудовим потенціалом на основі коефіцієнтів заміщення економічних ресурсів. Алгоритм управління трудовим потенціалом підприємства на основі трифакторної моделі оцінки.

Тема 10. Оцінка вартості бізнесу

Визначення поняття «вартість бізнесу». Загальна внутрішня модель оцінки вартості бізнесу. Структурно-логічний алгоритм оцінки вартості бізнесу. Витратні, порівняльні та результатні методи оцінки вартості бізнесу: їх сутність та особливості практичного використання.

Простий балансовий метод оцінки вартості бізнесу: алгоритм розрахунку та ключовий показник. Метод регулювання балансу. Метод вартості заміщення. Метод ліквідаційної вартості. Метод чистих активів. Методики накопичення активів.

Метод прямої капіталізації: ключові особливості та алгоритм визначення. Метод дисконтування грошового потоку. Метод оцінки вартості бізнесу на основі опціонів. Метод економічного прибутку. Метод додаткових прибутків.

Метод мультиплікаторів: різновиди мультиплікаторів та їх використання в оціночній практиці. Метод галузевих співвідношень. Метод аналогового продажу (ринку капіталу). Основні методи аналізу бізнесу з метою оцінки його вартості. Особливості оцінки гудвілу (репутації) підприємства: німецький метод, швейцарський метод, англосаксонський метод, дисконтний метод, метод щорічного визначення, метод Грефа, комбінований метод оцінки.

ЧАСТИНА 2. «ОБҐРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ І ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ»

Тема 1. Сутнісна характеристика господарських рішень.

Господарські рішення та їх види. Вимоги до господарських рішень та умови їх досягнення. Способи формалізації та реалізації господарських рішень. Визначення оптимальних форм подання та реалізації господарських рішень. Якість та ефективність господарських рішень. Види ефективності господарських рішень. Умови та перешкоди прийняття ефективного рішення. Сутність оцінювання ефективності господарського рішення.

Тема 2. Технологія прийняття рішень господарської діяльності.

Сутність та елементи процесу прийняття господарських рішень. Етапи та стилі прийняття рішень. Корисні структурні схеми прийняття рішень. Основні моделі та засоби прийняття рішень. Характер та умови прийняття господарських рішень. Ранжування умов прийняття рішень.

Тема 3. Методологічні основи підготовки господарських рішень.

Сутність методів розробки господарських рішень (аналітичні, статистичні та математичні методи). Сутність методу експертних оцінок, його різновиди. Класифікація видів експертних оцінок господарських рішень. Евристичне програмування: сутність та основні види. Ділові ігри, етапи їх проведення та організаційно - діяльнісні ігри. Метод сценаріїв: сутність, особливості розробки. Сутність методу «дерево рішень», основні етапи розробки.

Тема 4. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання їх ефективності.

Сутність обґрунтування господарських рішень. Підходи до обґрунтування і вибору господарських рішень. Критерії оцінювання господарських рішень. Підходи до обґрунтування та вибору рішень. Комплексний підхід до обґрунтування господарських рішень.

Тема 5. Прогнозування та аналіз господарських рішень.

Особливості прогнозування господарських рішень. Основні завдання та принципи прогнозування. Сутність та принципи аналізу господарських рішень, основні методи. Математичні методи аналізу господарських рішень. Інструментарій методів аналізу. Сфери застосування методів та інструментів прийняття господарських рішень.

Тема 6. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності.

Сутність та види невизначеності, основні причини її появи. Особливості функціонування підприємств в умовах невизначеності. Критерії прийняття рішень в умовах невизначеності. Теорія корисності та її застосування в процесах прийняття рішень. Аксиоми раціональної поведінки.

Тема 7. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень

Підходи до визначення сутності категорії «ризик». Ризик як економічна категорія. Ризик і невизначеність. Основні риси ризиків. Природа

підприємницького ризику, характеристика факторів, які впливають на підприємницькі ризики. Основні функції підприємницьких ризиків. Класифікація підприємницьких ризиків.

Тема 8. Прийняття господарських рішень за умов ризику та у конфліктних ситуаціях.

Критерії прийняття рішень за умов ризику. Характеристика критеріїв прийняття рішень за умов ризику. Прийняття рішень у конфліктних ситуаціях. Сутність теорії ігор, система понять.

Тема 9. Обґрунтування фінансових та інвестиційних рішень а умов ризику.

Сутність інвестиційних рішень, інвестиційного проекту. Проектний ризик та прийняття господарських рішень, критерії обґрунтування рішень під час вибору інвестиційного проекту. Сутність фінансових рішень та особливості прийняття фінансових рішень за умов ризику. Портфелі Г. Марковіца і Р. Гобіна. Теорія оптимального портфеля. Формування оптимального портфеля з обмеженої кількості цінних паперів.

Тема 10. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків.

Сутність якісного аналізу ризиків підприємницької діяльності, Аналіз основних зон ризику. Класифікація видів господарських ризиків, характеристика причин їх виникнення. Політичний, соціальний, адміністративно-законодавчий, демографічний, екологічний, виробничі, транспорті, реалізаційні, фінансові, інвестиційні ризики та ризики ЗЕД: їх видова класифікація, причини виникнення, оцінювання ступеня.

Тема 11. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків.

Сутність кількісного аналізу ризиків господарювання. Система показників абсолютного та відносного вимірювання ризику. Методи кількісного оцінювання підприємницьких ризиків. Характеристика переваг та недоліків методів кількісного оцінювання підприємницьких ризиків. Методи кількісного оцінювання ризиків інвестиційних проектів. Переваги та недоліки методів кількісного оцінювання інвестиційних ризиків. Інші методи оцінки ризикованості інвестиційних проектів. Показники аналізу варіабельності прибутку.

Тема 12. Основи ризик-менеджменту на підприємстві.

Сутність ризик-менеджменту, його функції та організація на підприємстві. Особливості управління ризиками господарської діяльності. Функції керованої

та керуючої підсистеми управління ризиками. Напрями і методи регулювання ступеня ризику: передача ризику, страхування, хеджування, диверсифікація. Модуль «імовірність виникнення втрат/рівень збитків» для пошуку рішення щодо оптимізації ступеня ризику

ЧАСТИНА 3. «СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА»

Тема 1. Стратегія підприємства: поняття, еволюція концепції.

Планування. Фази еволюційного розвитку планування: поточне планування, екстраполяційне планування, стратегічне планування, стратегічне управління. Стратегія. Стратегія підприємства. Стратегічні зміни. Стратегічний контекст діяльності підприємства. Предмет дисципліни „Стратегія підприємства». Ієрархія стратегій. Мультибізнесові і однобізнесові підприємства.

Тема 2. Місія та цілі підприємства.

Місія підприємства. Цілі підприємства. Мета підприємства. Ієрархія цілей. Дерево цілей. Вимоги до побудови дерева цілей. Декомпозиція цілей. Коректування цілей. Класифікація цілей.

Тема 3. Стратегічний контекст підприємства.

Підприємство в стратегічному контексті. Місце підприємств в ринковій економічній системі. Аспекти стратегічного контексту підприємства. Стратегічний контекст управління підприємством. Фірма як суб'єкт ринку. Поняття стратегічної бізнес-одиниці.

Тема 4. Оцінювання зовнішнього середовища підприємства.

Середовище підприємства. Зовнішнє середовище. Макросередовище. Мікросередовище. Внутрішнє середовище. PEST-аналіз. Можливості зовнішнього середовища. Загрози зовнішнього середовища. Елементи макро- і мікросередовища. Фактори макро- і мікросередовища. Конкурентне середовище. Конкуренція. Конкуренти. Конкурентні сили в галузі. Інтенсивність конкуренції. Конкурентні переваги. Діапазон конкуренції. Загальні конкурентні стратегії (за М. Портером). Рушійні сили конкуренції. Карти стратегічних груп. Покупці. Сегментація ринку. Партнери.

Тема 5. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства.

Внутрішнє середовище. Діагностика внутрішнього середовища. Підприємство як система. Підсистема. Елемент підсистеми. Декомпозиція підсистеми. Декомпозиція елементів підсистеми. Сильні сторони підприємства. Слабкі сторони підприємства. Цільовий аналіз. Функціональний

аналіз. Функціонально-цільовий аналіз. Проблемний аналіз. Системність показників. Методи і прийоми аналізу внутрішнього середовища. Специфічні методи функціонального аналізу. Стратегічна проблема. Стратегічні ресурси. SWOT-матриця. SWOT-аналіз.

Тема 6. Стратегії бізнесу.

Конкурентні стратегії. Ділова стратегія. Бізнесова стратегія. Стратегія конкурентоспроможності. Базові стратегії конкурентоспроможності. Концепція стратегічних бізнес-центрів.

Конкурентні сили. Конкурентні позиції. Базові конкурентні стратегії М. Портера. Конкурентні стратегії: лідерства за витратами, широкої диференціації, оптимальних витрат, ринкової ніші або фокусування, упередження.

Конкурентоспроможність продукції. Конкурентоспроможність підприємства. Технічні, економічні і нормативні параметри конкурентоспроможності.

Кількісні показники конкурентоспроможності. Конкурентостійкість підприємства. Етапи формування конкурентної стратегії.

Тема 7. Стратегія диверсифікації діяльності підприємства.

Стратегія диференціації товару. Стратегія диференціації ринку. Диверсифікація. Стратегія диверсифікації. Поступові зміни середовища. Переривчасті зміни середовища. Диверсифікація, зв'язана з потребами і з технологією. Конгломератна диверсифікація та інтернаціоналізація.

Тема 8. Стратегії зовнішнього розвитку підприємства.

Типи розвитку підприємства. Зовнішній розвиток підприємства. Цілі зовнішнього розвитку підприємства. Стратегія росту. Начальна стратегія. Стратегія проникнення. Стратегія прискореного росту. Стратегія перехідного періоду. Стратегія стабілізації. Стратегія виживання.

Тема 9. Корпоративна стратегія підприємства.

Корпоративна (загальна) стратегія підприємства. Базова стратегія. Стратегія зростання. Поглинання конкурента. Злиття підприємств. Створення спільних підприємств. Стратегія стабілізації. Стратегія виживання (скорочення). Стратегія розвороту. Стратегія відокремлення. Стратегія ліквідації. Стратегічні альтернативи. Інтенсифікація. Диверсифікація. Інтеграція. Організаційна, економічно-фінансова, маркетингова, соціальна санація. Стратегічний аналіз. Портфельний аналіз. Методи стратегічного аналізу. Модель „продукт-ринок». Ефект синергізму. Типи синергізму. Гнучкість портфеля бізнесу. Стратегічна одиниця бізнесу.

Тема 10. Матричні методи у формуванні корпоративної стратегії підприємства.

Матриця. Матричні методи. Квадранти матриці. Матриця БКГ. Матриця „Мак-Кінсі». Матриця АДЛ. Фази життєвого циклу галузі. Уточнені стратегії фірми АДЛ. Матриця Ансоффа. Модель Абея.

Тема 11. Альтернативність у стратегічному виборі.

Поняття стратегічних альтернатив. Базові стратегічні альтернативи. Конкурентні стратегічні альтернативи. Стратегічні альтернативи розвитку бізнесу підприємства. Стратегії інтенсивного, концентрованого (обмеженого) зростання (розвитку). Стратегії інтегрованого зростання (розвитку). Стратегії скорочення. Стратегії скорочення. Стратегії стабілізації.

Вибір стратегічного напрямку діяльності (розвитку) підприємства. Оцінка стратегічних альтернатив.

Тема 12. Декомпонування корпоративної стратегії підприємства.

Вибір стратегії підприємства. Стратегії малих підприємств. Стратегії середніх підприємств. Стратегії великих підприємств. Об'єктивні обмеження і критерії стратегічного вибору. Метод складання сценаріїв.

Операційна стратегія. Стратегічний план. Технологічна, соціальна і адміністративна стратегії підприємства. Декомпонування стратегій підприємства.

Активна і пасивна стратегії. Стратегії лідера на ринку, виклику, послідовника, підприємства, що знає своє місце на ринку. Програми та проекти реалізації стратегії. Поточна і стратегічна діяльність.

Тема 13. Загальна характеристика функціональної стратегії.

Сутнісні особливості функціональної стратегії. Завдання функціональної стратегії. Функціональний підхід. Основні функціональні стратегії. Формування функціональних стратегій.

Тема 14. Стратегічні аспекти у функціональних сферах діяльності підприємства.

Особливості маркетингової стратегії. Особливості виробничої (операційної) стратегії. Вимоги до стратегії персоналу. Принципи розробки фінансової стратегії. Особливості соціальної стратегії. Вибір стратегії НДДКР.

Тема 15. Сучасний стан і перспективи розвитку стратегічного управління в Україні.

Розповсюдження практики стратегічного управління в Україні. Ставлення керівництва підприємств до запровадження стратегічного управління. Вплив стратегічного управління на діяльність вітчизняних підприємств.

Особливості стратегічної проблематики українських підприємств. Доцільність та проблеми запровадження системи стратегічного управління в практику вітчизняних підприємств.

ЧАСТИНА 4. «ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА»

Тема 1. Організаційні основи виробництва.

Виробнича діяльність. Суть виробництва. Предмет, метод та завдання курсу. Короткий зміст курсу. Правові основи господарської діяльності в Україні. Основні нормативні документи.

Тема 2. Виробничі системи.

Виробництво. Основні Функції. Мета виробництва. Система. Виробничі системи. Структура виробничих систем. Особливості виробничих систем. Основні закони організації. Форми організації. Головна мета підприємства. Ієрархічні виробничі системи.

Тема 3. Виробничі процеси.

Технологія. Процес. Технологічний процес. Види процесу. Структура виробничих процесів. Принципи організації виробничих процесів. Спеціалізація робочих місць. Коефіцієнти закріплення операцій, серійності, масовості. Типи виробництва. Форми організації виробництва. Основні принципи організації виробничого процесу.

Тема 4. Виробничий процес у просторі.

Робоче місце. Цех. Виробнича структура. Чинники виробничих структур. Формування виробничих структур. Принципи спеціалізації. Цехова виробнича структура. Генеральний план розташування підприємства та його принципи.

Тема 5. Державні органи управління.

Державне регулювання економіки. Президент України. Державна влада в Україні. Функції держави. Державний бюджет та його джерела. Податкова система і податкова політика держави. Біржі та їх роль у розвитку економіки держави.

Тема 6. Організація виробничого процесу.

Виробничий цикл. Тривалість виробничого циклу. Структура виробничого циклу. Скорочення тривалості виробничого циклу. Партії та їх розмір. Технологічний цикл. Операційний цикл. Тривалість операційного циклу. Послідовний вид руху деталей. Паралельний вид руху деталей. Паралельно - послідовно вид руху деталей.

Тема 7. Допоміжні виробництва підприємства.

Системи технічного обслуговування. Інфраструктура підприємства. Роль та значення інфраструктури. Інструментальне господарство та основні його завдання. Форми організації. Ремонт. Види ремонту. Енергетичне забезпечення виробничого процесу. Види енергоносіїв. Форми енергозабезпечення. Резерви та напрямки вдосконалення енергогосподарства.

Тема 8. Транспортне обслуговування.

Основні завдання транспортного господарства. Види і призначення транспортного господарства. Транспортні засоби. Вантажний потік. Види маршрутів. Потреба в транспортних засобах. Мета складського господарства. Функції. Потреба у складах.

Тема 9. Забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції на виробництві.

Якість продукції. Показники. Оцінка. Стандарти. Класифікація. Показники оцінки. Етапи оцінювання якості. Технічний контроль та засоби. Метрологічне забезпечення. Принципи управління якістю. Цілі управління якістю. Конкурентоспроможність.

Тема 10. Організація оплати праці на підприємстві.

Заробітна плата. Функції. Склад зарплати. Тарифна система. Форми оплати праці. Посадові оклади. Штатний розклад.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

ПОТЕНЦІАЛ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА

1. Загальна характеристика потенціалу підприємства.
2. Видові прояви потенціалу підприємства.
3. Структура потенціалу підприємства.
4. Графоаналітична модель потенціалу підприємства.
5. Потенціал підприємства, як інтегрована економічна система.
6. Формування потенціалу підприємства.
7. Методика вартісної оцінки розміру складових елементів потенціалу підприємства при його формуванні.
8. Закон синергії. Форми прояву синергії.
9. Оптимізація структури потенціалу підприємства.
10. Сучасні аспекти формування потенціалу підприємства.
11. Особливості конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
12. Рівні конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
13. Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
14. Теорія конкурентних переваг М.Портера.
15. Метод аналізу GAP.
16. Прикладні моделі оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
17. Оцінка потенціалу підприємства.
18. Цілі оцінювання потенціалу підприємства.
19. Поняття вартості та її модифікації.
20. Формування вартості потенціалу підприємства.
21. Принципи оцінки потенціалу підприємства.
22. методологія визначення вартості потенціалу підприємства.
23. Коефіцієнт капіталізації. Види та методи визначення коефіцієнта капіталізації.
24. Функції грошової одиниці.
25. Ставка дисконту. Методи розрахунку ставки дисконту.
26. Метод сполучених інвестицій.
27. Цілісний земельно-архітектурний комплекс.
28. Принципи визначення вартості земельної ділянки.
29. Різновиди оцінок земельних ділянок.
30. Метод капіталізації земельної ренти.
31. Метод співставного продажу.
32. Класифікація об'єктів нерухомості.
33. Методи порівняльної групи оцінки вартості об'єктів нерухомості. Експертні та результатні методи.
34. Інвентарний об'єкт.
35. Технологічне, функціональне, економічне старіння.
36. Методичні особливості оцінки машин та обладнання. Витратний підхід.
37. Дохідний підхід. Метод прямої капіталізації доходів.

38. Інтелектуальна власність.
39. Класифікація нематеріальних активів.
40. Менеджмент нематеріальних активів.
41. Теоретичний аналіз проблеми нематеріальних активів.
42. Облік та оцінка нематеріальних активів підприємства.
43. Методологічні основи оцінки нематеріальних активів підприємства.
44. Сутність трудового потенціалу підприємства.
45. Структура трудового потенціалу.
46. Загальні підходи до оцінки трудового потенціалу.
47. методи оцінки трудового потенціалу окремих працівників.
48. Основи управління трудовим потенціалом підприємства.
49. Методи оцінки вартості бізнесу.
50. Мультиплікатори оцінки вартості бізнесу.

ОБГРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ

1. Господарські рішення та їх види.
2. Вимоги до господарських рішень та умови їх досягнення.
3. Якість господарських рішень.
4. Ефективність господарських рішень.
5. Умови та перешкоди прийняття ефективного господарського рішення.
6. Оцінка ефективності господарського рішення.
7. Сутність та елементи процесу прийняття господарських рішень.
8. Етапи та процедури прийняття рішень.
9. Стили та шляхи прийняття господарських рішень.
10. Основні моделі (структурні схеми) прийняття рішень.
11. Характер та умови прийняття рішень.
12. Основні моделі прийняття рішень в теорії управління.
13. Сутність методів розробки господарських рішень, характеристика аналітичного, статистичного та математичного методів.
14. Сутність методу експертних оцінок, його різновиди.
15. Класифікація видів експертних оцінок господарських рішень.
16. Евристичне програмування: сутність та основні види.
17. Ділові ігри, як різновид евристичних методів та етапи їх проведення.
18. Метод сценаріїв: сутність, особливості розробки.
19. Сутність методу «дерево рішень», основні етапи розробки.
20. Сутність обґрунтування господарських рішень.
21. Критерії оцінювання господарських рішень.
22. Підходи до обґрунтування та вибору рішень.
23. Особливості прогнозування господарських рішень.
24. Сутність та принципи аналізу господарських рішень, основні методи.
25. Математичні методи аналізу господарських рішень.
26. Інструментарій методів аналізу.
27. Сутність та основні причини невизначеності.

28. Видова класифікація невизначеності.
29. Критерії прийняття рішень в умовах невизначеності.
30. Підходи до визначення сутності категорії «ризик».
31. Основні риси ризиків.
32. Сутність підприємницьких ризиків, характеристика факторів, які на них впливають.
33. Основні функції підприємницьких ризиків.
34. Класифікація підприємницьких ризиків.
35. Критерії прийняття рішень за умов ризику.
36. Прийняття рішень у конфліктних ситуаціях.
37. Проектний ризик та прийняття господарських рішень.
38. Критерії обґрунтування рішень під час вибору інвестиційного проекту.
39. Обґрунтування ставки дисконту. Опціональний критерій прийняття рішень.
40. Прийняття фінансових рішень за умов ризику.
41. Сутність якісного аналізу ризиків підприємницької діяльності, аналіз основних зон ризику.
42. Політичний ризик: сутність, причини виникнення, оцінювання ступеня.
43. Соціальний ризик.
44. Екологічний ризик.
45. Адміністративно-законодавчі ризики: сутність, причини виникнення.
46. Виробничі ризики, їх класифікація.
47. Транспортні ризики.
48. Фінансові ризики.
49. Інвестиційні ризики.
50. Ризики зовнішньоекономічної діяльності.
51. Сутність кількісного аналізу ризиків господарювання.
52. Система показників абсолютного і відносного вимірювання ризику.
53. Статистичний метод оцінювання ступеня підприємницьких ризиків.
54. Метод експертних оцінок для визначення ступеня підприємницьких ризиків.
55. Аналітично-розрахунковий метод оцінювання ступеня підприємницьких ризиків.
56. Рейтинговий та нормативний методи оцінювання ступеня підприємницьких ризиків.
57. Метод використання аналогів при оцінюванні ступеня підприємницьких ризиків.
58. Метод аналізу доцільності витрат при оцінюванні ступеня підприємницьких ризиків.
59. Методи кількісного оцінювання ризиків інвестиційних проектів: метод коригування дисконту, аналіз чутливості, метод сценаріїв.
60. Методи кількісного оцінювання ризиків інвестиційних проектів: «дерево» рішень, імітаційне моделювання.
61. Методи оцінки ризикованості інвестиційних проектів, їх коротка характеристика.
62. Показники аналізу варіабельності прибутку.
63. Сутність ризик-менеджменту, його функції.

64. Організація ризик-менеджменту на підприємстві. Особливості управління ризиками господарської діяльності.
65. Напрями і методи впливу на ступінь ризику господарювання.

СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

1. Сутність поняття «стратегія підприємства».
2. Ієрархія стратегій підприємства.
3. Етапи формування стратегій підприємства.
4. Характеристика розробок десяти шкіл стратегій.
5. Основні підходи до розробки стратегії школою дизайну.
6. Засади розроблення стратегії школою планування.
7. Підходи до розробки стратегії школою позиціонування.
8. Підходи до розробки стратегії школою підприємництва.
9. Методичні підходи до розробки стратегії когнітивною школою.
10. Підходи до розробки стратегії школою навчання.
11. Підходи до розробки стратегії школою влади.
12. Засади розроблення стратегії школою культури.
13. Підходи до розробки стратегії школою зовнішнього середовища.
14. Основні підходи до розробки стратегії школою конфігурації.
15. Місія підприємства.
16. Цілі підприємства, їх класифікація та рангування.
17. Побудова «дерева цілей».
18. Модель «ієрархічної» структури зовнішнього середовища У.Ділла та Дж.Томпсона.
19. Модель «галузевої структури» М.Портера.
20. Призначення, зміст і методичні особливості аналізу зовнішнього середовища.
21. Внутрішнє середовище фірми та особливості його аналізу.
22. SNW-підхід до аналізу сильних і слабких сторін фірми.
23. Визначення конкурентної позиції фірми.
24. Оцінка конкурентоспроможності фірми на основі методу бенчмаркінгу.
25. Стратегії концентрованого росту.
26. Стратегії інтегрованого росту.
27. Стратегії диверсифікованого росту.
28. Стратегії скорочення.
29. Поняття та види стратегій конкуренції.
30. Стратегія лідерства по витратах.
31. Стратегія диференціації.
32. Сфокусовані стратегії.
33. Сутність та призначення функціональних стратегій.
34. Виробнича стратегія підприємства.
35. Стратегія персоналу.
36. Фінансова стратегія підприємства.
37. Стратегія наукових досліджень та науково-конструкторських робіт.
38. Організаційна, екологічна та соціальна функціональні стратегії підприємства.

39. Поняття про матричні методи в проведенні портфельного аналізу та його етапи.
40. Матриця Бостонської консультаційної групи (БКГ) „зростання-частина ринку».
41. Багатофакторна портфельна матриця „Мак-Кінсі» „привабливість-конкуренентоспроможність».
42. Матриця Ансоффа.
43. Матриця АДЛ (фірми Артура Д.Літла).
44. Діловий комплексний аналіз (проект PIMS).
45. Модель Хофера-Шендела.
46. Поняття стратегічних альтернатив.
47. Стратегічні альтернативи базових стратегій.
48. Розроблення операційних стратегій.
49. Формування стратегічного плану підприємства.
50. Декомпонування стратегії.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

1. Змістовна наповнюваність понять «виробнича діяльність» та «виробництво».
2. Сутнісні особливості організації виробництва в сучасних умовах.
3. Взаємозв'язок трьох основних виробничих функцій в організації промислового підприємства.
4. Виробнича система та її загальна структура.
5. Описати роль та значення зв'язків виробничої системи.
6. Суть законів організації виробничих систем та сфера їх застосування.
7. Принцип функціонування, особливості та головні властивості виробничих систем.
8. Цілі та завдання організації виробничої діяльності. Класифікація продукції.
9. Властивості підприємства з погляду економічних відносин.
10. Охарактеризувати структуру ієрархічної виробничої системи.
11. Описати процес перетворення вкладених ресурсів у кінцевий продукт.
12. Структура виробничих процесів.
13. Перерахувати класифікацію виробничих процесів.
14. Прості та складні виробничі процеси.
15. Взаємозв'язок принципів раціональної організації виробничих процесів.
16. Охарактеризувати основні типи виробництва.
17. Перерахувати форми організації виробництва на основі поділу праці. Охарактеризувати концентрацію, спеціалізацію, кооперування виробничими процесами.
18. Перерахувати форми організації виробництва на основі поділу праці. Охарактеризувати комбінування, конверсію, диверсифікацію виробничими процесами.

19. Виробнича структура. Існуючі види виробничих структур підприємств в сучасних умовах.
20. Перерахувати головні чинники виробничої структури.
21. Принципи формування виробничих структур.
22. Цехова виробнича структура підприємства.
23. Особливості просторового розташування підприємства .
24. Сутність виробничого циклів. Перерахувати складові виробничого циклу.
25. Структура виробничого циклу.
26. Сучасні шляхи скорочення виробничого циклу.
27. Послідовний вид руху партії деталей.
28. Паралельний вид руху партії деталей.
29. Послідовно-паралельний вид руху партії деталей.
30. Перерахувати та охарактеризувати чинники, що впливають на тривалість виробничого циклу.
31. Державні органи управління та їх роль у забезпеченні розвитку національної економіки.
32. Податкова система та податкова політика держави по відношенню до промислових підприємств.
33. Інфраструктура підприємства. Роль та значення.
34. Характеристика допоміжного господарства на підприємстві.
35. Характеристика обслуговуючого господарства на підприємстві.
36. Організація інструментального господарства підприємства.
37. Описати узагальнену структуру інструментального господарства.
38. Мета та завдання технічного обслуговування та ремонту.
39. Структура ремонтного господарства підприємства.
40. Технічне обслуговування на підприємстві.
41. Планові ремонти на підприємстві. Їх характеристика.
42. Мета створення енергетичного господарства підприємства.
43. Завдання створення енергетичного господарства на підприємстві.
44. Структура енергогосподарства та органи управління.
45. Види енергоносіїв та форми енергозабезпечення.
46. Дати загальну характеристику загальнозаводського господарства підприємства.
47. Дати загальну характеристику цехового господарства підприємства.
48. Резерви та напрямки вдосконалення енергетичного господарства підприємства.
49. Головне завдання транспортного господарства.
50. Склад транспортного господарства.
51. Організація перевезення на підприємстві. Маятниковий вид перевезень.
52. Організація перевезення на підприємстві. Кільцевий маршрут перевезень.
53. Організація перевезення на підприємстві. Радіальний маршрут перевезень.
54. Мета, завдання та функції складського господарства.
55. Дати визначення якості продукції.
56. Міжнародні стандарти якості ISO. Головні завдання у сфері якості, що вирішує підприємство.

57. Принципи управління якістю, які використовуються.
58. Сутність та система показників конкурентоспроможності підприємства.
59. Мета та завдання контролю якості продукції.
60. Технічний контроль. Мета технічного контролю. Вимоги до організації технічного контролю.
61. Технічний контроль. Об'єкти технічного контролю.
62. Технічний контроль. Засоби технічного контролю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ, ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Структура екзаменаційного білету з фахового випробування:
Екзаменаційний білет з фахового випробування включає тести з навчальних курсів підготовки бакалаврів:

- Потенціал та розвиток підприємства;
- Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків;
- Стратегія підприємства;
- Організація виробництва.

Екзаменаційний білет представлений у вигляді тестових завдань відкритої форми одного рівня складності, де наведено три, чотири або п'ять варіантів відповідей, серед яких – одна правильна. Загальна кількість тестових завдань у одному білеті 25, які охоплюють основні розділи програми. Тривалість тестування 60 хвилин. Фахові випробування оцінюються за стобальною шкалою (від 100 до 200), кожна правильна відповідь – 4,8 балів. Перевірка тестових завдань здійснюється автоматизованою системою за ключами правильних відповідей. Загальна кількість балів знаходиться шляхом підсумовування балів за виконання окремих тестових завдань +80 балів. Вступник, який набрав менше 100 балів із вступного випробування, отримує оцінку «не склав».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

«Потенціал і розвиток підприємства»

1. Адимбаев Т.А. Экономический потенциал и эффективность его использования. Алма-Ата: Наука, 1990. 369 с.
2. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: [підручник]; [2-ге вид., стер.]. К.: Знання, 2008. 431 с.
3. Босенко В.А. Всеобщая теория развития. К.: Екс Об, 2001. 311 с.
4. Бачевський Б.Є., Заблудська І.В., Решетняк О.О. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2009. 398 с.
5. Бюджетний кодекс України. Закон України від 21.06.2001 № 2542-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
6. Гавва В., Божко Е. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2004. 224 с.
7. Герасимчук В.Г. Розвиток підприємства: діагностика, стратегія, ефективність. К.: Вища шк., 1995. 167 с.
8. Господарський кодекс України. Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
9. Гриньов А.В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління. Харків: ІНЖЕК, 2003. 308 с.
10. Должанський І.З., Загорна Т. О., Удалих О. О. Управління потенціалом підприємства. Издательство: Центр навчальної літератури. К., 2006. 360 с.
11. Крайнев П. Інтелектуальна економіка: Управління промисловою власністю / Крайнев П. К: Концерн «Видавничий Дім» Інюре», 2004. 448 с.
12. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : [навч. посібник]. К. : Центр навч. літ-ри, 2005. 352 с.
13. Портер М. Стратегія конкуренції / Портер М.; пер. з англ. А. Олійника, Р. Скільського. К.: Основи, 1997. 390 с.
14. Про оцінку земель. Закон України від 11.12.2003 № 1378-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
15. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні. Закон України від 12.07.2001 № 2658-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
16. Радченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі: [навч. посібник]. Львів:” Новий світ” 2000, 2003. 272 с.
17. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. метод. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 261 с.

«Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків»

1. Андрєєва Т.Є. Петровська Т.Е. Ризик у ринковій економіці: навч. посіб. Харків: Бурун Книга, 2005. 128 с.
2. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент: прийняття рішень і ризик: навч. посіб. К.: КНЕУ, 1998. 316 с.
3. Василенко В. А. Теорія і практика розробки управлінських рішень. К.: ЦУЛ, 2002. 420 с.
4. Вітлінський В.В., Верченко П.І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2000. 292 с.
5. Вітлінський В.В., Наконечний С.І. Ризик у менеджменті. К.: ТОВ «Борисфен-М», 1996. 208с.
6. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: монографія. К.: КНЕУ, 2004. 480 с.
7. Вітлінський В.В., Маханець Л.Л. Ризикологія в зовнішньоекономічній діяльності. К.: КНЕУ, 2008. 432 с.
8. Гогіташвілі Г.Г., Карчевські Є., Лапін В.М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами. К.: Знання, 2007. 368 с.
9. Денисенко М.П. Кредитування та ризики. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2008. 480 с.
10. Дерлоу Д. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень. К.: Наук. думка, 2001. 242 с.
11. Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювань: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2006. URL: <http://pidruchniki.ws>.
12. Економічний ризик: ігрові моделі: навч. посіб./В.В.Вітлінський, П.І.Верченко, А.В.Сигал, Я.С.Наконечний; за ред. В.В.Вітлінського. К.: КНЕУ, 2002.
13. Івченко І.Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
14. Ілляшенко С.М. Економічний ризик: навч. посіб., 2-ге вид., доп. перероб. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 220 с.
15. Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2003.
16. Клименко С. М., Дуброва О.С. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків. К.: КНЕУ, 2005. 252 с. URL: <http://ubooks.com.ua/books>.
17. Клименко С.М., Дуброва О.С. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2006. 188 с. URL: <http://www.twirpx.com>.
18. Кондрашихін А.Б., Пепа Т.В. Теорія та практика підприємницького ризику: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
19. Кузьмін О.Є., Вербицька Г.Л., Мельник О.Г. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2008. 212с.

20. Кузьмін О.Є., Подольчак Н.Ю., Подольчак Н.І. Управління ризиками в інноваційній діяльності: навч.-метод. посіб. Львів: «Львівська політехніка», 2009. 176 с.
21. Лук'янова В.В. Діагностика ризику діяльності підприємства: монографія. Хмельницький, ПП Ковальський В.В., 2007. 312 с.
22. Лук'янова В.В., Головач. Т.В. Економічний ризик. К.: Академвидав, 2007. 464 с.
23. Машина Н.І. Економічний ризик і методи його вимірювання: навч. посіб. К: Центр навчальної літератури, 2003. 188 с.
24. Ризикологія: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / П.І. Верченко, Г.І. Великоіваненко, Н.В. Демчук та ін. – К.: КНЕУ, 2006. - 176 с.
25. Сахарцева І.І., Шляга О.В. Ризики економічної діагностики підприємства: навч. посіб. К.: Кондор, 2008. 380 с.
26. Світлична Т. І. Конспект лекцій з дисципліни «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків» Х.: ХНАМГ, 2012. 111 с. URL: <http://eprints.kname.edu.ua>.
27. Старостіна А.О., Кравченко В.А. Ризик-менеджмент: теорія та практика. К.: Політехніка: Кондор, 2004. 200 с.
28. Сулим Н.В., Пенцак О.С. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: посібник. Львів: Видавництво «Новий Світ - 2000», 2010.
29. Хіт Роберт. Кризовий менеджмент для керівників. К.: Всеуито, Наук. думка, 2002. 566 с.
30. Чорноморченко Н.В., Іванова І.С., Приймак Н.С. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Львів: Магнолія 2006, 2010. 260 с.
31. Шегда А.В., Голованенко М.В. Ризики в підприємстві: оцінювання та управління. К.: Знання, 2008. 272 с.

«Стратегія підприємства»

1. Березін О.В., Безпарточний М.Г. Стратегія підприємства: навч. посібник. К.: Ліра. К, 2010. 224 с.
2. Василенко В.О., Ткаченко Т. І. Стратегічне управління підприємством : [навч. посібник]. Вид. 2-ге, випр. і доп.: за ред. Василенко В.О. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 400 с.
3. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Географічне моделювання. К.: КНЕУ, 2000. 360 с.
4. Економіка підприємства: [підручник] / за заг. ред. С.Ф.Покропивного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2001.
5. Клівець П.Г. Стратегія підприємства: [навч. посібник]. Київ «Академвидав», 2007. 320 с.
6. Немцов В.Д., Довгань Л. Є. Стратегічний менеджмент. К.: "Експрес-Поліграф", 2002. 560 с.

7. Оберемчук В.Ф. Стратегія підприємства: [Короткий курс лекцій]. К.: МАУП, 2000. 128 с.
8. Скібіцький О.М. Стратегічний менеджмент: [навч. посібник]. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.
9. Шершньова З. Є., Оборська С. В. Стратегічне управління : [навч. посібник]. [Електронний ресурс]. КНЕУ, 1999. URL: http://bib.convdocs.org/v41601/шершньова_з.є.,_оборська_с.в._стратегічне_у_правління
10. Афанасьєв М.В., Селезньова Г. О. Стратегія підприємства: [навч.-методичний посібник]. Х.: ВД «ИНЖЕК», 2007. 272 с.
11. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку: [монографія]. К.: КНЕУ, 2001. 227 с.
12. Осовська Г.В., Іщук О. Л., Жалінська І. В. Стратегічний менеджмент: [навч. посібник]. К.: Кондор, 2003. 196 с.
13. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: [навч. посібник]. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 352 с.
14. Портер М. Стратегії конкуренції/Пер. з англ. К.: Основи, 1998.
15. Покропивний С.Ф., Колот В. М. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність: [навч. посібник]. К.:КНЕУ, 1998. 352 с.
16. Сумець О.М. Стратегія підприємства. Теорія, ситуації, приклади: [навч. посібник]. К.: ВД «Професіонал», 2005. 320 с.

«Організація виробництва»

1. Васильков В.Г. Організація виробництва: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2010. 524 с.
2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. N 436-IV // Голос України від 14.03.2003. № 49.
3. Онищенко В.О., Редкін О.В., Старовірець О.С., Циганова В.Я. Організація виробництва: Навч. посібник. К.: "Лібра", 2003. 336 с.
4. Пасічкін В.Г., Акіліна О.В. Організація виробництва: Навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 248 с.
5. Плоткін Я.Д., Пащенко І.Н. Виробничий менеджмент: Навч. посібник. Львів: Держ. ун-т «Львівська політехніка», 1999. 258с.
6. Цигилик І.І., Мозіль О.І., Кірдякіна Н.В. Економіка й організація виробництва (навчальний посібник у схемах, формулах і таблицях). К.: Центр навчальної літератури, 2006. 176 с.
7. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2005. 420 с
8. Кальченко А. Г., Кривещенко В.В. Логістика: навч. посібник [вид. 2-ге, без змін]. К.: КНЕУ, 2008. 472 с.
9. Управління якістю продукції: Навч. посібник/За ред. О.Й.Запунного. К.: ІЗМН,1998. 294 с.

10. Організація виробництва : підручник /А. І. Яковлєв [та ін.] ; ред.: А. І. Яковлєв, С. П. Сударкіна, М. І. Ларка ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : НТУ "ХПІ", 2016. 436 с.
11. Дикань В.Л., Маслова В.О. Організація виробництва: Підручник. Харків: УкрДАЗТ, 2013. 422 с.
12. Круш П.В., Подвігіна В.І., Гулевич В.О. та ін. Організація виробництва: Підручник. К.: Каравела, 2018. 552 с.
13. Петрович Й.М., Захарчин Г.М. Організація виробництва: підручник. Львів: Магнолія плюс, 2006. 400 с.
14. Законодавство України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
15. Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
16. Національна бібліотека ім. І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
17. Навчальні матеріали. URL: <http://6201.org.ua/load/54>
18. Інформаційні матеріали Антимонопольного комітету України // Антимонопольний комітет України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/140292>. Станом на 11.11.2019.
19. Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Європейським Союзом про участь України в програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014-2020)» Закон України №1904-VIII від 22 лютого 2017 р. // Верховна Рада України. Законодавство України: [база даних]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1904-19>. Станом на 11.11.2019.
20. Щорічні аналітичні підсумки і прогнози // Центр Розумкова: [веб-сайт]. URL: <http://www.razumkov.org.ua/vydannia/shchorichni-analitychni-pidsumky-i-prohnozy>. – Станом на 11.11.2019.